

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ 2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	19

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7.	DENETİM BULGULARI	8
8.	EKLER.....	18

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	2
Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi	4

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Kamu İdaresine Ait Taşınmazların Değer Tespitlerinin Yapılmaması
1. Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Dönem Ayırıcı Hesaplarda İzlenmemesi
2. Üniversite Mülkiyetindeki Taşınmazlardan Tahsise Konu Olanların Mali Tablolarda Gösterilmemesi
3. Üniversiteye Tahsis Edilen Taşınmazların Mali Tablolarda Gösterilmemesi
4. Üniversitenin Kullanımı İçin Alınan Bilgisayar Yazılımları ve Lisans Alımlarının Haklar Hesabına Kaydedilmeden Doğrudan Gider Hesabına Kaydedilmesi

B. Diğer Bulgular

1. Adli Davalarda İcra Vekâlet Ücretlerinin İtiraz Süresi Sonunda Ödenerek İndirim Hakkından Yararlanılmaması
2. Taşınmazlarda Cins Tashihinin Yapılmaması
3. Gıda Üretimi ve Satışı Yapan Kantin, Kafeterya ve Restoranların İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarının Bulunmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Süleyman Demirel Üniversitesi 28.03.1983 tarih ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na 03.07.1992 tarih ve 3837 sayılı Kanun'un 25'inci maddesi ile eklenen ek madde ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Süleyman Demirel Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 15 fakülte, 3 yüksekokul, 6 enstitü, 4 meslek yüksekokulu ve 48 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Üniversitede 2022 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 4.673'tür. Ayrıca Üniversitede 15 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	342	104	446
Doçent	238	54	292
Doktor öğretim üyesi	378	121	499
Öğretim görevlisi	239	27	266
Araştırma görevlisi	664	214	878
Toplam	1.861	520	2.381

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idari	468	366	834
Sağlık	385	326	711
Avukatlık	5	1	6
Eğitim-öğretim	2	3	5
Teknik	118	87	205
Yardımcı	67	109	176
Sözleşmeli	283	76	359
İşçi	1.484	108	1.592
Toplam	2.812	1.076	3.888

Üniversitenin bağlı olduğu kurum Yükseköğretim Kurulu, ilgili olduğu kurumlar ise Milli Eğitim Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığıdır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelin, (A) "Özel Bütçeli İdareler" bölümünde yer alan Süleyman Demirel Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 698.654.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 454.087.668,25 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 1.152.741.668,25 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %95,17'si olan 1.097.061.788,75 TL kullanılmıştır.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2022 yılına ait ödenek dağılımının ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

	Ödenek (1)	Gerçekleşme (2)	Gerçekleşme Oranı (2/1)
	(TL)		(%)
01 Personel Giderleri	739.237.922,00	722.429.850,61	97,73
02 Sos. Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	116.409.623,00	112.147.627,60	96,34
03 Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	142.922.583,00	139.343.547,82	97,50
05 Cari Transferler	40.023.540,25	38.903.607,68	97,20
06 Sermaye Giderleri	114.148.000,00	84.237.155,04	73,80
07 Sermaye Transferleri			
Toplam	1.152.741.668,25	1.097.061.788,75	95,17

2022 yıl sonu itibarıyla bütçe giderleri 1.097.061.788,75 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçenin %95,17'si kullanılmıştır. Personel giderlerinde 739.237.922,00 TL ödeneğin 722.429.850,61 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 116.409.623,00 TL ödeneğin 112.147.627,60 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 142.922.583,00 TL ödeneğin 139.343.547,82 TL'si, cari transferlerde 40.023.540,25 TL ödeneğin 38.903.607,68 TL'si, sermaye giderlerinde 114.148.000,00 TL ödeneğin 84.237.155,04 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2022 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı, Kızılay, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü ve Erasmus destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 16.808.753,83 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2022 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 698.654.000,00 TL olan Üniversitenin, yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri 1.115.354.667,53 TL'dir.

2022 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

	Gelir Tahmini (1)	Gerçekleşen (2)	Gerçekleşme Oranı (2/1)
	(TL)		(%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	28.233.000,00	41.391.905,06	146,61
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	639.112.000,00	1.029.378.223,00	161,06
Diğer Gelirler	31.309.000,00	46.119.022,88	147,30
Sermaye Gelirleri	0	0	0
Toplam	698.654.000,00	1.116.889.150,94	159,86
Gelirlerden Red ve İadeler (-)	0	1.534.483,41	
Net Toplam	698.654.000,00	1.115.354.667,53	159,64

2022 yılında net 1.115.354.667,53 TL bütçe geliri elde edilmiştir.

Dönem faaliyet geliri 1.142.255.139,18 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 1.534.483,41 TL ve faaliyet gideri 1.133.190.010,86 TL olan Üniversite, 2022 yılını 7.530.644,91 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

- Döner Sermaye İşletmesinin 2022 yılı gelir toplamı 386.771.124,49 TL gider toplamı 774.371.405,65 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 387.600.281,16 TL zarar ile tamamlanmıştır.

- Sosyal Tesisin 2022 yılı gelir toplamı 1.770.700,00 TL, gider toplamı 1.484.438,99 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem sonu 286.261,01 TL kâr ile tamamlanmıştır.

Ayrıca Üniversite, 08.09.2005 tarih ve 25930 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 19.08.2005 tarihli ve 2005/9310 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Göller Bölgesi Teknokenti Yönetici ve İşletici AŞ’nin ortağıdır. Adı geçen AŞ’nin kuruluş sermayesi 500.000,00 TL olup Üniversitenin %80,75 oranında ortaklığı bulunmaktadır. 04.08.2014 ve 27.07.2016 tarihlerinde yapılan sermaye artırımları ile ilgili AŞ’nin toplam sermayesi 4.025.000,00 TL’ye ulaşmış olup Üniversitenin ortaklık payının değeri de 3.250.000,00 TL’ye çıkmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 49’uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve

raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde

zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir.

Risk Değerlendirme Standartları

2021-2025 Stratejik Planı zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma (*risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verme*) yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak "görevler ayrılığı" ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup 3 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadroların tamamı doludur. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları mevcuttur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Süleyman Demirel Üniversitesi 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kamu İdaresine Ait Taşınmazların Değer Tespitlerinin Yapılmaması

Üniversite adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların mevzuat hükümleri gereği maliyet bedeli veya rayiç bedeli esas alınarak değerlerinin tespiti gerektiği halde emlak vergisi değeri veya iz bedeli üzerinden kayıtlarda takip edildiği anlaşılmıştır.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in “Kayıt ve kontrol işlemleri” başlıklı 5’inci maddesinin birinci fıkrasında;

“Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.” hükmü yer almaktadır.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise Yönetmelik’in ekinde yer alan Ek-1’in “Tapuda

Kayıtlı Taşınmazlar” başlıklı bölümünde yer alan taşınmazlardan tapuda kayıtlı olanların maliyet bedeli ile maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değeri üzerinden kayıtlara alınacağı belirtilmiştir. Tapuda kayıtlı taşınmazın hem maliyet bedeli hem de rayiç değeri belirlenemiyorsa iz bedeli ile kayıtlara alınması gerekmektedir. Taşınmazların rayiç değeri, taşınmazın maliki kamu idaresince, başka idarelerin yönetiminde veya kullanımında ise kullanan kamu idaresince belirlenecektir.

Kamu idarelerinin mevcut taşınmazlarının kaydına ilişkin işlemler Yönetmelik’in geçici birinci maddesinde açıklanmış olup maliyet bedeli veya rayiç değerler üzerinden muhasebe kayıtlarına alınacak olan taşınmazların kaydı, bu değerler üzerinden kayıtlara alınincaya kadar emlak vergisi değerleri üzerinden, maddede belirtildiği şekliyle yapılacaktır. Yapılması gereken bu işlemlerin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerekmektedir. Dolayısıyla mevzuat hükümlerinden 2017 yılı itibarıyla tapuda kayıtlı olan taşınmazların değer tespit şekillerine göre maliyet bedeli, rayiç değer veya iz bedeli ile muhasebe kayıtlarında görünmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresinin sahip olduğu tapuda kayıtlı taşınmazlarından muhasebe kayıtlarında yer alanların emlak vergisi değerleri üzerinden kaydedildiği ve bu taşınmazlara ilişkin değer tespitlerinin Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer verilen tespitlere katılmış ve 2023 yılında taşınmazların maliyet bedeli veya rayiç bedeli üzerinden muhasebe kayıtlarına alınmasının sağlanacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; tapuda Üniversite adına kayıtlı taşınmazların muhasebe kayıtlarında maliyet bedeli ya da rayiç değer üzerinden görünmemesi nedeniyle ilgili maddi duran varlık hesapları gerçek değerlerini yansıtmamaktadır.

BULGU 1: Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Dönem Ayrıncı Hesaplarda İzlenmemesi

Üniversite tarafından peşin tahsil edilen ancak gelecek aylarda ve bir sonraki yılda tahakkuk etmesi gereken kira gelirlerinin, 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ve 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı yerine 120-220 Gelirlerden Alacaklar Hesaplarında izlendiği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 380 No.lu hesabın işleyişine ilişkin hükümler ihtiva eden 297'nci maddesinin birinci fıkrasında, gelecek aylara ait olarak peşin tahsil edilen gelirlerin ilgili oldukları ay sonlarında tahakkuk ettirilmek üzere bu hesapta izleneceği hükmü bulunmaktadır.

Adı geçen Yönetmelik'in 480 No.lu hesabın işleyişi ile ilgili 349'uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin birinci alt bendinde; peşin tahsil edilen gelirlerin içinde bulunulan aya ait olan kısmının 600 Gelirler Hesabına, gelecek aylarda tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin 380 No.lu hesaba, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin 480 No.lu hesaba alacak, tahsil edilen tutarın tamamının 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan tahsil edilen tutarın tamamının 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği düzenlenmiştir. Aynı maddenin (b) bendinin birinci alt bendinde ise gelecek yıllara ait gelirler hesabında kayıtlı tutarlardan tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalanların dönem sonunda 480 No.lu hesaba borç, 380 No.lu hesaba alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yapılan denetimde; Üniversite tarafından kiraya verilen taşınmazlardan üçer aylık dönemler halinde veya yıllık olarak peşin tahsil edilen kira gelirlerinin sonraki aylara ait olan kısmının 380 No.lu hesap yerine 120 No.lu hesapta, bir sonraki yılın Ocak ve Şubat aylarına ait kısmının ise 480 No.lu hesap yerine 220 No.lu hesapta takip edildiği tespit edilmiştir. Ayrıca bir sonraki yıla ait faaliyet gelirlerinin 600 Gelirler Hesabı kullanılmak suretiyle 2022 yılı faaliyet geliri olarak gösterimine de neden olunduğu anlaşılmıştır.

Kamu İdaresi tarafından bulguda peşin tahsil edilip sonraki ayların ya da bir sonraki mali yılın geliri olarak kayda alınması gereken kira gelirlerinin dönem ayırıcı hesaplarda gösterilmemesi tespitine ilişkin olarak; kira sözleşmelerinde yer alan bir yıllık veya birden fazla yıllık alacakların 120 ve 220 No.lu hesaplarda izlenmesi gerektiği açıklamasıyla bulguya katılmadığı ifade edilmiştir. Ancak bulgu konusu husus, tahsil edilecek alacaklarla ilgili olmayıp peşin tahsil edilen kira gelirlerinin 380-480 No.lu hesaplar yerine 120-220 No.lu hesaplara alınması ile ilgilidir. Dolayısıyla İdarenin cevabı bulgudaki tespitleri karşılar nitelikte değildir.

Sonuç olarak; peşin tahsil edilip bir sonraki yılın Ocak ve Şubat aylarına ait olan kira gelirlerinin önce 480 No.lu hesaba, dönem sonunda ise 380 No.lu hesaba aktarılmaması nedeniyle, 600 no.lu hesapta 739.288,96 TL fazlalık, 380 No.lu hesapta ise aynı tutarda eksiklik bulunmaktadır.

BULGU 2: Üniversite Mülkiyetindeki Taşınmazlardan Tahsise Konu Olanların Mali Tablolarda Gösterilmemesi

Üniversite tarafından diğer kamu idarelerine tahsis edilen arazi ve arsalar ile binalar için gerekli muhasebe kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 250 Arazi ve Arsalar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 171'inci maddesinde bu hesabın; kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı, "Hesabın işleyişi" başlıklı 172'nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin dördüncü alt bendinde ise tahsise konu edilen arazi ve arsaların tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydedileceği hükümlerine yer verilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 252 Binalar Hesabına ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 176'ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin dördüncü alt bendine göre; tahsise konu edilen binalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba, üzerinde bulunduğu arsanın kayıtlı değeri 250 Arazi ve Arsalar Hesabına alacak, 500 Net Değer Hesabına borç, ayrıca binalara ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500 Net Değer Hesabına alacak, 257 Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabına borç kaydedilir.

Yapılan denetimde; Üniversite tarafından toplamda 39 adet taşınmaz diğer kamu idarelerine tahsis edildiği halde, 250 Arazi ve Arsalar Hesabı ile 252 Binalar Hesabına kayıtlı 410.532.646,00 TL tutarındaki varlık bu hesaplardan düşülmemiş ve 500 Net Değer Hesabına kaydedilmemiş, ayrılan amortismanlarla ilgili de işlem yapılmamıştır.

Kamu İdaresi tarafından bulguya katılmış, Üniversite mülkiyetinde olup diğer kamu idarelerine tahsis edilen taşınmazlara ilişkin gerekli düzeltme kayıtlarının 2023 yılında yapılacağı bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak; Üniversitenin 2022 Mali Yılı Bilançosunda 250 ve 252 No.lu hesaplarda 410.532.646,00 TL tutarında fazlalık bulunmakta olup 257 No.lu hesap ile 500 No.lu hesapta gösterilen tutarlar da doğru değildir.

BULGU 3: Üniversiteye Tahsis Edilen Taşınmazların Mali Tablolarda Gösterilmemesi

Üniversiteye tahsis edilen arazi ve arsaların muhasebe kayıtlarına alınmadığı, dolayısıyla bilançoda da gösterilmediği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 250 Arazi ve Arsalar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 171'inci maddesinde bu hesabın; kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı, "Hesabın işleyişi" başlıklı 172'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin beşinci alt bendinde ise tahsise konu edilen arazi ve arsaların tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği hükümlerine yer verilmiştir.

Yapılan denetimde 17 adet taşınmazın Üniversiteye tahsis edildiği, ancak 250 Arazi ve Arsalar Hesabına 328.638.000,00 TL tutarındaki varlığın kaydedilmediği, 500 Net Değer Hesabına da alacak kaydının yapılmadığı anlaşılmıştır.

Kamu İdaresi tarafından bulguya katılmış ve Üniversiteye tahsisli taşınmazların 2023 yılında kayda alınacağı bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak; Üniversitenin 2022 Mali Yılı Bilançosunda 250 ve 500 No.lu hesaplarda 328.638.000,00 TL tutarında hata bulunmaktadır.

BULGU 4: Üniversitenin Kullanımı İçin Alınan Bilgisayar Yazılımları ve Lisans Alımlarının Haklar Hesabına Kaydedilmeden Doğrudan Gider Hesabına Kaydedilmesi

Üniversite tarafından faaliyetlerinde kullanılmak üzere alınan bazı bilgisayar yazılımları ve lisans alımlarının 260 Haklar Hesabında takip edilmesi gerekirken doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 260 Haklar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 194'üncü maddesinde bu hesabın, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı, belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 195'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; bütçeye gider kaydıyla edinilen hakların bir taraftan 260 No.lu hesaba borç,

kesintilerin ilgili hesaba, ödenecek tutarın 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı, 325 Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835 Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği, hükmüne yer verilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan “Amortisman ve Tükenme Payları” konulu 47 Sıra No.lu Genel Tebliğ’in “Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları” başlıklı 6’ncı maddesinin ikinci fıkrasında; tutarına bakılmaksızın Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap gruplarında izlenen varlıklar için amortisman oranının %100 olacağı, diğer bir ifadeyle varlıkların hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edileceği, belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; Üniversite tarafından 2022 yılı içerisinde toplam 182.579,68 TL tutarındaki bilgisayar yazılımı ve lisans alımlarının haklar hesabına kaydedilmeden 630 Giderler Hesabı kullanılmak suretiyle doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde Üniversite tarafından gerçekleştirilen yazılım, patent, lisans alımlarının 260 Haklar Hesabında takip edilmesi ve yıl sonunda bu hesaptaki tutarın tamamına amortisman ayrılması gerekmektedir.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmış, tüm harcama birimlerine konu ile ilgili bilgilendirme yapıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Üniversitenin 2022 yılı bilançosunda 260 Haklar Hesabı ve 268 Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı 182.579,68 TL tutarında eksiklik içermektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Adli Davalarda İcra Vekâlet Ücretlerinin İtiraz Süresi Sonunda Ödenerek İndirim Hakkından Yararlanılmaması

Üniversite aleyhine sonuçlanan adli davalar için tahakkuk ettirilen icra vekâlet ücretlerinin zamanında ödenmeyerek indirim hakkından yararlanılmadığı tespit edilmiştir.

31.12.2014 tarih ve 29222 sayılı “Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi”nin “Konu ve kapsam” başlıklı 1’inci maddesinde; mahkemelerde, tüm hukuki yardımlarda, taraflar arasındaki uyuşmazlığı sonlandıran her türlü merci kararlarında ve ayrıca kanun gereği mahkemelerce karşı tarafa yükletilmesi gereken avukatlık ücretinin tayin ve takdirinde, Avukatlık Kanunu ve işbu tarife hükümlerinin uygulanacağı,

“İcra ve iflas müdürlükleri ile icra mahkemelerinde ücret” başlıklı 11’inci maddesinin dördüncü fıkrasında ise borçlunun itiraz süresi içinde borcunu ödemesi halinde tarifeye göre belirlenecek ücretin dörtte üçünün takdir edileceği,

düzenlemeleri bulunmaktadır.

2022 yılına ait Üniversite aleyhine sonuçlanan davalar bu kapsamda incelenmiş olup söz konusu icra vekâlet ücretlerinden idarece itiraz edilmeyen davalardan bazılarının 7 günlük itiraz süresinden sonra ödendiği, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde belirtilen indirim hakkından yararlanılmadığı anlaşılmıştır.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmış, konu hakkında harcama birimlerine bilgilendirilme yazılarının gönderildiği bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak; Hukuk Müşavirliği tarafından kesin icra hesap kapağı ile birlikte muhasebe birimine yazılan ödeme yazılarında, ödeme için tarih de zikredilerek bu ayrıntının belirtilmesi ve böylece indirim hakkından yararlanılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Taşınmazlarda Cins Tashihiinin Yapılmaması

Üniversitedeki taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtları birbirinden farklı olmasına rağmen cins tashihi işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in “Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde cins tashihi; binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının, mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi, olarak ifade edilmiştir.

Yönetmelik’in “Cins tashihiilerinin yapılması” başlıklı 10’uncu maddesine göre kamu idarelerinin mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmaması durumunda, fiili

kullanım durumları esas alınarak tapu kayıtlarında cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

Denetimlerde Üniversite taşınmazlarının mevcut kullanım şekilleri ile kayıtlarda belirtilen cinslerinin birbirine uygun olmadığı görülmüştür.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmış, Üniversite kampüslerinden olan batı kampüsünde belediye tarafından yapılan imar planı uygulamaları sonucunda cins tashihi işlemlerine başlandığı, diğer taşınmazlarda ise Hazine tarafından yapılacak ihdas işlemlerinin ardından işlemlere başlanacağı bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak; cins tashihinin yapılmaması Üniversite taşınmazlarının mevcut kullanım şekillerinin tam olarak anlaşılmasına neden olmaktadır.

BULGU 3: Gıda Üretimi ve Satışı Yapan Kantin, Kafeterya ve Restoranların İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarının Bulunmaması

Üniversite tarafından kiraya verilen ve kantin, kafeterya ve restoran olarak faaliyet gösteren taşınmazların işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının bulunmadığı tespit edilmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "İşyeri açılması" başlıklı 6'ncı maddesinde, yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmayacağı ve çalıştırılmayacağı, işyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemlerin bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmayacağı, işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerlerinin yetkili idareler tarafından kapatılacağı hüküm altına alınmıştır.

Kira Şartnamesinin 18'inci maddesinin (a) fıkrasının 12'nci bendinde; "*İşyerinin açılması ve işletilmesi için Belediyelerden işyeri açma ruhsatı, bu belge işletmede kolay görülebilecek bir yere asılmalı mevzuatlar doğrultusunda gerekli sağlık ve güvenlik önlemleri alınmalıdır.*" düzenlemesi bulunmaktadır.

Kira Sözleşmesinin 16'ncı maddesinde; "*İhale dokümanları arasında yer alan kira şartnamesi bu sözleşmenin ekidir ve sözleşmeye dahildir.*" denilmektedir.

Kiraya verilen taşınmazlar incelendiğinde toplam 15 adet kantin, kafeterya ve restoranın faaliyet gösterdiği, ancak hiçbirinin ilgili belediyeden faaliyet konularına göre işyeri açma ve çalışma ruhsatı almadıkları görülmüştür.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmış, bulgu üzerine bazı işletmelerin ruhsat işlemlerinin tamamlandığı, bazı işletmelerinse ruhsat alma sũreçlerinin devam ettiği bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak; gıda ¼retimi ve satışı yapan işletmecilerin işyeri açma ve alıştırma ruhsatlarının bulunması mevzuat gereği olup ¼niversite tarafından bu hususun kontrol ve takibinin yapılması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Kamu İdaresine Ait Taşınmazların Değer Tespitlerinin Yapılmaması	2021	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu 2022 yılında da devam ettiğinden rapora Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular bölümünde 2 No.lu bulgu olarak yeniden alınmıştır.
Üniversitenin Kullanımı İçin Alınan Bilgisayar Yazılımları ve Lisans Alımlarının Haklar Hesabına Kaydedilmeden Doğrudan Gider Hesabına Kaydedilmesi	2021	Yerine Getirilmedi	Konu 2022 yılında da devam ettiğinden Dnetim Görüşünün Dayanağı Bulgular bölümünde 5 No.lu bulgu yeniden rapora alınmıştır.
Üniversiteye Tahsisi Yapılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi	2021	Yerine Getirilmedi	Konu 2022 yılında da devam ettiğinden Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular bölümünde 3 No.lu bulgu yeniden rapora alınmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ

2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	19
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	23
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	23
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	23
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	24
6.	DENETİM BULGULARI	24

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Döner Sermayeden Yapılan Ek Ödemelerin Genel Yönetim Giderleri Hesabı Yerine Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına Kaydedilmesi
2. Miadı Dolan Tıbbi Sarf Malzemelerinin Alımlarına Ait Şartnamelerde Hüküm Bulunmasına Rağmen Yenileri ile Değiştirilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Süleyman Demirel Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, 02.02.2000 tarih ve 23952 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Süleyman Demirel Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile kurulmuştur.

Adı geçen Yönetmelik, 25.07.2022 tarih ve 31903 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Süleyman Demirel Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Döner Sermaye İşletmesi, Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

a) Klinik, poliklinik, ameliyathane ve laboratuvarlarda her çeşit muayene, tetkik, tahlil, ameliyat, bakım ve tedavi hizmetlerini yapmak, eğitim ve uygulama eczanelerini işletmek

b) Üniversitenin tüm birimlerine bağlı laboratuvar ve atölyelerde, analiz, test, deney, kalibrasyon, akreditasyon, prototip geliştirme, sentez, tahlil, tasarım ve benzeri hizmetleri yaparak gerektiğinde raporlar düzenlemek

c) Bilimsel görüş vermek, proje hazırlamak, özel hukuk tüzel kişileri tarafından hazırlanan projelerin etik uygunluk incelemesini yapmak ve görüş bildirmek

ç) Araştırma, uygulama ve benzeri hizmetler kapsamında seminer, konferans, sempozyumların organizasyonlarını yapmak

d) Eğitim ve öğretim ile akademik faaliyet alanlarıyla sınırlı olmak üzere;

1) Danışmanlık, tercüme hizmetleri, plan ve proje uygulama, fizibilite etüdü hazırlama, proses değerlendirmesi ve geliştirmesi, iş değerlendirmesi veya organizasyonu, her türlü analiz, ölçme ve etanolaj hizmetleri ile bakım, onarım, basım, yayın ve üretimle ilgili hizmetleri yapmak

2) Sportif alanda bireysel ve takım olarak performans değerlendirmesi, psikolojik danışmanlık, diyet analiz ve kontrolü, antrenman planlaması, sporcu sağlığını koruma ve

geliştirmeye yönelik hizmetlerde bulunmak.

3) Güzel sanatlar, müzik ve sahne sanatları ile sinema, gazetecilik ve medya çalışmaları alanlarında yaratı ve araştırma çalışmaları ile grafik tasarımı, afiş, broşür, sergi ve fuar düzenlenmesi, iç ve dış mekân düzenlemeleri, tanıtım ve reklam filmleri ile belgesel ve her türlü film çekimi, resim, heykel, seramik çalışmaları, müzikli oyunlar ve tiyatro oyunları yazılması, sahnelenmesi, bale ve tiyatro temsilleri ile konser ve resitaller düzenlenmesi gibi hizmetleri yapmak.

4) Sertifikalı ya da sertifikasız şekilde kurs veya eğitim programları açmak ve kamu kurum ve kuruluşlarının verdikleri yazılı yetkiye veya özel hukuk tüzel kişilerinin taleplerine istinaden sınavlar yapmak.

5) Her türlü bilimsel faaliyetle ilgili, fizibilite etüdü, proje değerlendirme ve geliştirme, seminer, kongre, konferans, iş organizasyonu, danışmanlık ve görüş verme, yabancı dil çeviri, bilgi işleme ve analizi yapmak, bilimsel alanda ihtiyaç duyulan eğitim programları düzenlemek, bunlarla ilgili yayınlar yapmak.

6) Üniversite-sanayi işbirliği kapsamında araştırma, geliştirme, tasarım yenilik projeleri ile ilgili faaliyetleri yürütmek.

7) Üniversitenin kurumsal kimliğini temsil eden logo, isim gibi belirtileri taşıyan ürünleri tasarlamak, bu ürünlerin ticarileşmesi halinde satış ve pazarlamasını yapmak.

e) Üniversitenin eğitim ve öğretim ile akademik faaliyet alanlarıyla sınırlı olmak üzere, (d) bendinde sayılanlar dışında kalan her türlü mal ve hizmet üretiminde bulunmak.

f) Belirli bilimsel sonuçların uygulamasını sağlamak.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 11'dir.

İşletme Müdürlüğünde; işletme müdürü, 1 işletme müdür yardımcısı, 3 idari memur ve 4 sürekli işçi hizmet vermekte olup bunlardan 5'inin kadrosu özel bütçededir.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli saymanlık müdürü, 2 defterdarlık uzmanı ve 3 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

Süleyman Demirel Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2022 yılında özel bütçeden herhangi bir kaynak kullanılmamıştır.

Başlangıç bütçesinde 530.133.440,00 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır. Yıl içerisinde ek bütçelerle bütçe tahminleri güncellenmiş olup gider bütçesi 740.333.440,00 TL'ye, gelir bütçesi ise 740.333.440,00 TL'ye yükselmiştir.

İşletmenin 2022 yılında 684.136.346,86 TL bütçe giderine karşılık 383.895.196,99 TL bütçe geliri elde ettiği anlaşılmıştır.

İşletmede 2022 yılı gelir tablosuna göre 386.771.124,49 TL gelir elde edilmiş, 774.371.405,65 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 387.600.281,16 TL zarar ile tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Süleyman Demirel Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama

işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim

prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Süleyman Demirel Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Döner Sermayeden Yapılan Ek Ödemelerin Genel Yönetim Giderleri Hesabı Yerine Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına Kaydedilmesi

Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğünün bütçesinden yapılan ek ödemelerin 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı yerine 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabında izlendiği ve dönem sonunda bu hesapların kapatılarak gelir tablosuna yansıtıldığı hesaplardan olan 632 Genel Yönetim Giderleri Hesabı ile 622 Satılan Hizmet Maliyeti Hesabında hatalı gösterime neden olduğu tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabının niteliğini açıklayan 496'ncı maddesinde bu hesabın, hizmet işletmelerinde üretilen hizmetler için yapılan giderlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Yönetmelik'in 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabının niteliğini açıklayan 517'nci maddesinde ise işletmenin yönetim fonksiyonları, işletme politikasının tayini, organizasyon ve personel, idare hizmetleri, büro hizmetleri gibi üretilen veya satılan malın maliyeti ile doğrudan ilişkisi kurulamayan genel mahiyetteki giderlerin izlenmesi için bu hesabın kullanılacağı düzenlenmiştir.

770 Genel Yönetim Giderleri Hesabının işleyişi Yönetmelik'in 518'inci maddesinde yer almakta olup birinci fıkranın a-3 bendinde; personele her ne ad altında olursa olsun katkı payı olarak yapılan ödemelerin bu hesaba borç, kesintilerin ilgili hesaplara, ödenmesi gereken tutarın da 363 Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in "Gelir Tablosu Hesaplarına İlişkin İşlemler" başlıklı Onuncu Bölümünde de, işletmenin esas faaliyetleri ile ilgili olarak sağlanan hasılat ile işletmenin esas faaliyetleri dışında kalan tüm gelir ve giderlerini tasnifli bir şekilde izlemesi ve dönemin kesin sonuçlarını belirlemesi için kullanacağı gelir tablosu hesapları düzenlenmiştir. Bu bölümde, yıl sonunda 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabının 771 Genel Yönetim Giderleri Yansıtma Hesabı ve 632 Genel Yönetim Giderleri Hesabına, 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabının 741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı ile 622 Satılan Hizmet Maliyeti hesabına aktarılmasına ilişkin hesap kayıtları yer almaktadır.

Döner Sermaye İşletmesi tarafından personele yapılan ek ödemeler, işletme tarafından üretilen mal veya hizmet ile doğrudan ilişkisi olmayan bir faaliyettir. Bu yüzden yapılan ödemelerin genel yönetim anlamında değerlendirilerek 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Üniversite Döner Sermaye İşletmesinde 2022 yılı içerisinde gerçekleştirilen 139.445.927,96 TL ek ödemeye ilişkin tutarın, 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı yerine 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına kaydedildiği anlaşılmıştır.

Kamu İdaresi tarafından bulgu konusu hususa katılmış olup kayıtların Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden otomatik muhasebeleştirildiği, konu ile ilgili olarak Bakanlığa yazılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; İşletme tarafından personele yapılan ek ödeme tutarının 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı yerine 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına kaydedilmesi sebebiyle, İşletmenin gelir tablosunda 622 Satılan Hizmet Maliyeti Hesabı ile 632 Genel Yönetim Giderleri Hesabında gösterilen tutarlar gerçek durumu yansıtmamaktadır.

BULGU 2: Miadı Dolan Tıbbi Sarf Malzemelerinin Alımlarına Ait Şartnamelerde Hüküm Bulunmasına Rağmen Yenileri ile Değİştirilmemesi

Son kullanma tarihi geçen tıbbi sarf malzemelerinin yüklenici tarafından bedelsiz olarak değİştirilmesine ilişkin ihale dokümanında hüküm bulunmasına rağmen bu hükmün işletilmediğı ve miadı geçen malzemelerin hastalarda kullanılarak bedelinin Sosyal Güvenlik Kurumuna fatura edildiğı tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliğı'nin "Sorumluluk" başlıklı 5'inci maddesinde harcama yetkililerinin taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden sorumlu olduğı hüküm altına alınmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu ile Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi arasında yapılan Sağlık Hizmeti Alım Sözleşmesi ve Usul Esasları'nın "Ortak Hükümler" başlıklı 9'uncu maddesinin (ç) bendinde;

"Sağlık Hizmet Sunucusunun usulsüz ve yersiz işlemler yaptığının tespit edilmesi ve/veya Sağlık Bakanlığınca; kayıt ve bilgi yönetim sistemine kayıtlı olmayan ve/veya yasaklanan ilaç ve/veya tıbbi malzemeler ile belirlenmiş olan kullanıma ilişkin tanıma aykırı ilaçların verildiğı ve/veya kullanıldığının tespit edilmesi halinde tespit edilen bu sağlık hizmetlerine ilişkin bedeller kanuni faizi ile birlikte Sağlık Hizmet Sunucusuna yapılan ödemeden düşülür."

düzenlemesi bulunmaktadır.

Sosyal Güvenlik Kurumu ile Hastane arasında yapılan sözleşmede kullanma talimatına aykırı şekilde kullanılan tıbbi sarf malzemelerin bedellerinin faizi ile birlikte hastaneye yapılan ödemelerden düşüleceğı düzenlenmiştir.

Hastane tarafından 2016, 2017, 2018 ve 2019 yıllarında yapılan ihalelerle alınan 12 farklı kalemde 59 adet stent, kateter ve tıpaçlar gibi tıbbi sarf malzemelerin son kullanma tarihleri geçmiş olmasına rağmen 2022 yılında hastaların tedavisinde kullanıldığı, bu malzemelerin bedellerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna fatura edilerek bedellerinin tahsil

edildiği görülmüştür.

Bahse konu ihalelerin Şartnameleri incelendiğinde, şartnamelerde ortak olarak “*Tıbbi malzemelerin miadının dolmasına üç ay kala (hastanece bildirilmek kaydı ile) yüklenici firma on beş gün içerisinde yeni miadlı ürünlerle değiştirecektir.*” düzenlemesinin bulunduğu ancak Hastane tarafından bu bildirim yapılmadığı anlaşılmıştır.

Kamu İdaresi cevabından, miadı dolan malzemelerle ilgili önlemler alınmaya çalışıldığı anlaşılmakta olup bulguda yer verilen tespitlere katılmıştır.

Sonuç olarak; tıbbi sarf malzemelerinin son kullanma tarihlerinin düzenli olarak kontrollerinin yapılması, miadı yaklaşan malzemelerin yeni miadlı ürünlerle değiştirilmesi, miadı dolan ürünlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna fatura edilmesi sonrasında faizi ile birlikte geri ödenmesi durumuyla karşı karşıya kalınmaması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>